

XIII. ASSEGURANCES AGRÀRIES I DANYS METEOROLÒGICS

2. DANYS OCASIONATS PELS ACCIDENTS METEOROLÒGICS

L'any 2024 les pèrdues en els cultius causades pels accidents meteorològics en la Comunitat Valenciana s'han estimat en 309,35 milions d'euros. Este valor és bastant superior al valor de 2023 quan les pèrdues es van xifrar en uns 214,3 milions d'euros.

En el quadre 13.4 s'exposa el resum de les pèrdues ocasionades per accidents meteorològics per grups de cultiu sobre les collites agrícoles presents en les plantacions de la Comunitat Valenciana.

En el gràfic 13.3 es representa l'històric dels valors totals de danys produïts en les collites durant l'última dècada. De manera que 2024 ha sigut el tercer any, per darrere de 2016 i 2018, quant a pèrdues de collita en cultius per accidents meteorològics.

De tots els factors climàtics que van produir danys als cultius durant 2024 el més important va ser el de la pluja, que van causar pèrdues estimades en uns 169,7 milions d'euros, fonamentalment per la DANA. El cultiu més afectat per les pluges va ser els fruiters amb 109,6 milions d'euros en pèrdues, seguit dels cítrics amb 48,1 milions d'euros.

La segona inclemència meteorològica fet que va provocar més danys en 2024 va ser la sequera, que va afectar a tots els cultius especialment als de secà i que s'arrossegava des de 2023. Els danys produïts es van estimar en uns 127,2 milions d'euros. Els cultius més afectats per esta causa van ser els d'olivar amb 62,6 milions d'euros, vinya amb 21,9 milions d'euros i fruiters no cítrics amb 16,7 milions d'euros.

La tercera inclemència climàtica esdevinguda en 2024 quant a pèrdues en cultius van ser els graníssols que es van produir fonamentalment en els mesos de juny i agost i que van causar pèrdues de collita estimats en 7,3 milions d'euros, dels quals 4,6 milions d'euros es van produir el mes de juny. Els cultius més afectats per pedres van ser els fruiters no cítrics (3,3 milions d'euros), l'ametler (1,3 milions d'euros) i els cítrics (1,0 milió d'euros).

Els danys per malalties i plagues es van estimar en 3,9 milions d'euros els quals van afectar principalment el cultiu d'arròs, i hortalisses amb 0,7 milions d'euros de pèrdues.

La resta dels danys van ser atribuïts a altes temperatures, gelades en determinades zones, salinització d'aigua de reg i altres causes.

Atesa la valoració de danys en funció dels grups de cultiu, es pot observar en el gràfic 13.4 l'anàlisi de les pèrdues econòmiques en el conjunt de la Comunitat Valenciana en 2024. El 35,4% de les pèrdues es van produir en el grup de cultiu dels fruiters no cítrics, en segon lloc, amb un 20,7%, en l'olivar, un 16,5% van correspondre als cítrics; un 9,2% a les hortalisses, un 7,4% a la vinya i un 3,0% als cereals.

El grup de cultiu més afectat va ser el dels fruiters no cítrics amb unes pèrdues estimades en 109,6 milions d'euros, la major part causades per las pluges el mes d'octubre a conseqüència de la DANA amb uns 87,6 milions d'euros, el segon factor climàtic que va afectar els fruiters no cítrics va ser la sequera que va provocar unes pèrdues estimades d'16,7 milions d'euros. Li van seguir la incidència de les pedres de juny i agost amb 3,3 milions d'euros de pèrdues. La resta de les pèrdues de fruites no cítriques es van atribuir als efectes causats per gelades i alternança de temperatures a l'hivern.

El segon grup de cultiu afectat va ser l'olivar amb una estimació de danys valorada en 64 milions d'euros. El principal causant de les pèrdues va ser la sequera que es va allargar des de 2023 i que afectà a las plantacions d'olivar per a oli amb una estimació de pèrdues de 62,3 milions d'euros. El segon factor que més va afectar el cultiu de l'olivar va ser las pluges d'octubre i novembre causades per la successió de DANES amb 1,4 milions d'euros en pèrdues estimades i, en tercer lloc, les pedres de juny, agost i setembre.

El següent grup de cultiu més afectat va ser el dels cítrics, que va patir danys amb unes pèrdues estimades en 50,9 milions d'euros a conseqüència dels diferents fenòmens, sent el principal és les pluges que van esdevindre amb la DANA de 29 d'octubre i posterior de novembre que van causar uns danys estimats en 48,1 milions d'euros, seguit de les pèrdues originades pels episodis de pedres de juny i agost que van provocar unes pèrdues de collita estimades en un milió d'euros. També el van afectar l'alternança de temperatures i vent.

El cultiu d'hortalisses va ser el quart grup en importància de danys, amb una estimació de pèrdues valorades en 28,6 milions d'euros conseqüència, principalment, dels efectes de les pluges d'octubre i novembre a més de les produïdes per malalties criptogàmiques i pedres de juny.

També va patir danys de consideració el cultiu del vinya amb 22,9 milions d'euros estimats, principalment a causa de la sequera.

La resta dels danys es van produir fonamentalment entre la fruita seca, cultius de cereals, altres cultius llenyosos, cultius farratgers i creïlla.

A continuació, es realitza una descripció succinta en funció del territori (províncies i comarques) i de la quantia de les pèrdues causades per les incidències meteorològiques de 2024, tal com s'arregla en els quadres 13.5 a 13.10.

En els quadres 13.5, 13.6 i 13.7 s'exposa el resum de les pèrdues econòmiques i superfícies afectades en funció de la província, comarca, cultiu afectat, efecte meteorològic causant i mes en què es va produir este.

Així mateix, en els quadres 13.8, 13.9 i 13.10 s'arregla la valoració de danys ocasionats pels accidents meteorològics classificada per províncies, factor causant, mes en què es va produir i cultiu afectat.

La província que va tindre majors danys va ser la de València amb uns 227,1 milions d'euros de pèrdues, la qual cosa va suposar 73,4% de les quals es van produir en tota la Comunitat Valenciana en 2024.

La comarca de la Ribera Alta va ser la comarca més afectada per danys meteorològics durant 2024. Les pèrdues ocasionades pels mateixos es van estimar en 88,3 milions d'euros, dels quals 85,9 milions d'euros van correspondre a l'efecte de les pluges la resta, 2,4 milions d'euros, a sequera i pedres.

La segona comarca més afectada de la província de València va ser L'Horta Sud on les incidències climatològiques, sobretot per l'efecte de la DANA provocaren unes pèrdues de collita valorades en 22,7 milions d'euros fonamentalment en fruiters no cítrics 7,2 milions d'euros, cítrics 6,7 milions d'euros i hortalisses 5,1 milions d'euros.

La província de Castelló va tindre unes pèrdues per valor de 56,1 milions d'euros, que van representar un 18,1% del total de la Comunitat Valenciana.

La comarca de la província de Castelló amb més pèrdues en els cultius va ser la del Baix Maestrat, amb danys valorats en 31,8 milions d'euros. El cultiu més afectat en esta comarca va ser l'olivar amb 17,2 milions d'euros de pèrdues a conseqüència de la sequera esdevinguda durant la campanya 2024 i a la qual se li va acumular la de 2023. Els cultius d'hortalisses i dels cítrics també tingueren nombroses pèrdues, però en este cas a conseqüència de les pluges d'octubre i novembre i que van ascendir a 7,5 milions d'euros en el cas de les hortalisses i a 6,1 milions d'euros per als cítrics.

La segona comarca de la província de Castelló amb més pèrdues va ser La Plana Alta on estes es van valorar en 8,3 milions d'euros. Els cultives més afectats en esta comarca van ser els de l'olivar, hortalisses i fruita seca. Les pèrdues es van estimar principalment en 4,5 milions d'euros en olivar, 1,3 milions d'euros en hortalisses i 1,2 milions d'euros en fruita seca.

Alacant registrà en 2024 danys en els cultius estimats en 26,2 milions d'euros en pèrdues, xifra que va representar el 8,5% del total de la Comunitat Valenciana.

Atesos els danys per comarques, la més afectada va ser el Baix Vinalopó amb unes pèrdues estimades en 7,5 milions d'euros. Estes es van deure fonamentalment a la sequera dels quals 7,2 milions d'euros van ser en el cultiu dels fruiters no cítrics, especialment granat, seguit de la figuera, alfals i altres.

La comarca de Vega Baixa va ser la segona comarca d'Alacant més afectada per les inclemències meteorològiques, amb danys valorats en uns 5,0 milions d'euros. D'ells, 3,3 milions d'euros van correspondre al cultiu de fruiters no cítrics, especialment a causa de la sequera en magraner amb una estimació de pèrdues de 3,2 milions d'euros. Li va seguir en importància el cultiu de l'alfals en esta comarca amb unes pèrdues estimades en 0,7 milions d'euros a causa de la sequera. Les pedres que van esdevindre el mes d'agost en esta comarca van provocar uns danys en cítrics estimats en 0,5 milions d'euros.

La comarca del Alt Vinalopó va ser la tercera comarca d'Alacant amb danys importants en cultius que es van estimar en 4,2 milions d'euros, dels quals 1,7 milions d'euros es van deure a danys en l'ametler per sequera i pedres del mes de juny, i pel mateix motiu els fruiters d'esta comarca van tindre unes pèrdues de 0,9 milions d'euros.

En el quadre 13.11 s'exposa l'històric de danys produïts des de 2014 fins a 2024 en funció del factor causant i en el qual es mostren els grups de cultius afectats en cada un d'ells.

Com a resum final les pèrdues ocasionades per la meteorologia adversa en 2024 es van veure marcades per una successió d'inclemències climàtiques molt diverses, altes temperatures durant els primers mesos de l'any, extremadament altes a l'estiu amb una importantíssima sequera, pedres successives a l'estiu, i una devastadora inundació produïda les DANES de 29 d'octubre i novembre a les províncies de València i Castelló. En el seu conjunt les pèrdues estimades en les collites agrícoles durant 2024 van ascendir a en 309,35 milions d'euros.